

IZHAJA VSAK DAN

Isoli ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 2. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 nov. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastavale številke po 5 nov. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolone. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, semirnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Iaseratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbo brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 4-20, za pol leta Kren 2-10.

Vsi depizi naj se pošiljajo na uredništvu lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in ne vrnejo se ne vračajo. Naročnina, oglasi in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Naredni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik koncesije lista „Edinost“ — Nataniela Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga s omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti številka 18.

Polno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

priredi

jutri, v nedeljo, 2. aprila t. l.

ob 10. uri dopoldne

javen shod

v veliki dvorani „Mar. doma“ v Trstu.

Dnevni red:

Razpust poslanske zbornice.

(Poroča g. dr. Otokar Rybář).

SLOVENCII! Volilci iz okolice in iz mesta! Vdeležite se tega shoda v čim večjem številu.

Odbor pol. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 31. Pred prehodom na dnevni red je poslanec za Reko dr. Vio izjavil v osebni zadevi, da je trditelj posl. Bathianija, da je bil s pomočjo Hrvatov izvoljen za poslanca, neresnična. Volili so patrijotično navdahnjeni Italijani in Madjari. Patrijotični Italijani so bili vedno pristaši ogrske državne ideje. Govornik je konečno protestiral proti očitani, da ni Italijan, temveč Hrvat. (Odobranje).

Zbornica je potem nadaljevala podrobno razpravo o proračunu ministerstva notranjih zadev. Posl. Josip Sretereny (1867 pristaš izven strank) je razpravljal o položaju Sasov na Sedmograškem. Interesi ogrske politike zahtevajo, da se ohrani sastvo na Sedmograškem, ker ogrski in saski interesi so istovetni. (No se gre proti Rumunom namreč! Ur.).

Posl. grof Tisza se je zavzel za izboljšanje materialnega položaja županijskih uradnikov, ter je potem razpravljal o finančnem položaju mest. — Pri tem je rekel, da bi bilo želeto, da se policija podržavi.

Razprava je bila na to pretrgana.

Prihodnja seja jutri.

Prvi avstro-ogrski „dreadnought“ — „Viribus unitis“.

DUNAJ 31. Cesar je določil, da dobi prvi avstro-ogrski „dreadnought“ ime „Viribus unitis“. Novo ladijo spuste v morje dne 24. junija t. l.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 31. Skupščina je z 88 proti 14 glasom vsprejela proračunski provizorij za april.

BELIGRAD 31. Narodnjak Popović je predložil v skupščini proti bivšemu ministru za notranje stvari Petroviću obtožbo, podpisano od 20 poslancev. Petrović je glasom uspeha sodne preiskave o umoru na Milanu in Maksimu Novakoviću dne 29. septembra 1907 v beligradski policijski prefekturi dal povelje, da so ubili oba aretiranca. Obtožnica bo skupščini po poslovniku predložena v odločitev. Po členu 37 ustave je

za vsprejetje obtožbe potrebna dvetretjinska večina.

Nemški liberalci ne pojdejo v Rim.

DUNAJ 31. Posl. Steinwender je obvestil nemške poslance, ki so se prijavili za potovanje v Rim, da se potovanje ne bo vršilo, ker je bila zbornica razpuščena.

Iz Maroka.

LONDON 31. „Daily Telegraph“ poroča iz Tangerja, da je položaj v Fezu in okolici vrlo kritičen. Vsi Evropejci, ki bivajo v prestolnici, so pobegnili v konzulate.

TURČIJA.

Revolucionarno gibanje v Albaniji.

SOLUN 31. Vojni minister je izdal povelje, da se mobilizuje deset rednih batalijonov v Kosovu in Solunu. Tudi več batalijonov nizamov je dobilo povelje, naj bodo pripravljeni za odhod v Skadar. V potrebi bodo sklicani tudi rediti iz Trapezunta in Samsuma.

Uradna poročila pravijo, da so Malisori, ki so zavzeli Tusi, posekali mnogo vojakov in se pripravljajo, da napadejo Skadar. Oblastni je so oborožile vse mohamedance, ki so ostali zvesti, da odbijejo napad. Ob enem pa pričakujejo nujnih ojačenj.

CARIGRAD 31. V minoli noči sta po morju odšla v Skadar batalijon pehote in stotinja mitraljez. Brigadni general Bibdola, glavni neke ugledne miriditske rodbine je imenovan poveljnikom skadarske rediške divizije in je odpotoval v Skadar. V Skadar so odposlali topove in mitraljeze namenjene za kastratski okraj.

LONDON 31. „Times“ poroča iz Aten: V Skoplje je bilo odposlanih 15 azijskih batalijonov. V kratkem bodo mobilizirali 50 batalijonov redifov v Mali Aziji. Šest azijskih batalijonov pojde v Skadar, ki je kakor Janina močno utrjen. Ekspedicijski zbor, mobiliziran nedavno v Solunu, je pomnožen za 26 batalijonov.

CETINJE 31. Včeraj ob 7. uri zjutraj se je vnel boj med četami in Malisori. Čete je podpiralo mohamedansko prebivalstvo iz Tusi-ja. Tusijska posadka je zamogla ostati utrjena stražnico Šipcanisk, v kateri je bila zaprta zadnje dni. Okolu 12-30 opoldne je bila pa četa prisiljena umakniti se nazaj v stražnico, potem ko je izgubila 20 vojakov. Tuški kaimakan ni dovolil prebivalcem, da bi iskali zavetja v utrjenih stražnicah, radi česar so mnogi njih oboroženi ušli preko meje.

Ferrer-jeva afera pred špansko zbornico.

MADRID 31. Včeraj je zbornica razpravljala interpelacijo o Ferrer-jevem procesu. Ministerski predsednik Canalejas je rekel, da priznava, da je vojaški zakonik potreben reforme, ali obsodba proti Ferrer-ju je bila pravična in definitivna. Vlada ne more dati revidirati procesa. — Poslanec Alvarez je naznanil, da vlože republikanci predlog za revizijo Ferrerjevega procesa in za reformo vojaškega zakonika. Bivši minister Pato je izjavil, da konservativna stranka prevzame vso odgovornost za delovanje Maurovega kabineta.

Gorica 31. Danes je slavil bivši poslanik grof Henrik Calice svoj 80-letni rojstni dan.

Krf 31. Danes sta na parniku „Princ-regent Luitpold“ dospela semkaj nemški prestolonaslednik in njegova soproga.

Zader 31. Na včerajšnji ožji nadomestni državnozbornski volitvi v 11. volilnem okraju je bil izvoljen Vukotić (srbska stranka).

Berolin 31. Državni zbor je nadaljeval razpravo proračuna državnega kancelarja.

Lviv 31. V Dublanu pri Somboru je pogorelo 400 kmečkih hiš.

Pred novimi volitvami.

TRST, 31. marca.

Prvega parlamenta splošne in enake volilne pravice ni več. Češarski patent priobčen v včerajšnji „Wiener Zeitung“ mu je preseknil nit življenja. Razočaranje onih, ki so verovali v moč prvega ljudskega parlamenta je veliko. Motili so se oni, ki so mislili, da z uvedanjem splošne in enake volilne pravice nastopi zlata doba za avstrijsko ljudstvo. Motili so se, ki so upali, da novi ljudski parlament reši vprašanje, pretresujoče vso Avstrijo: narodno vprašanje. Z zmago splošne in enake volilne pravice je v Avstriji pač zmaga demokratična misel, a narodni boji so se še poosttrili in so ovirali vsako zdravo delo v parlamentu. Zato je nosil parlament splošne volilne pravice že v začetku kal smrti v sebi in je bolj živel, kakor živel. Prišel je Bienenrth in si hotel iz tega parlamenta ustvariti večino. Posrečilo se mu je to, a ta večina je bila majhna in nezanesljiva. Slovani so se združili v močno parlamentarno organizacijo „Slovansko „Enoto“, ki je pričela odločen boj proti Bienenrthovemu germanizacijskemu sistemu in je Bienenrth samega dvakrat prisilila, da je odstopil. Sicer je bila demisijska v decembru 1910 samo dozdnevna in je služila rekonstrukciji kabineta. Vendar je že tedaj grozil razpust in le s težavo se je vladi posrečilo rešiti trimesečni proračunski provizorij. Tudi razmere med Čehi in Nemci so imele odločilen vpliv na življenje državnega zbora. Pogonjanja, ki so se vršila v jeseni 1910, so bila dozorela že tako daleč, da se je mislilo, da pride do sporazuma. Govorilo se je že o delavni večini, v kateri bi sedeli Čehi in Nemci. Tudi ta up je šel po vodi. Do sporazuma ni prišlo in to po nemali krivdi vlade, ki napram Nemcem ni pokazala dovolj energije. S prelomom češko-nemških pogonanj je bila usoda parlamenta pravzaprav zapečaten. Bienenrth II. je demisioniral; prišel je tudi Bienenrth III. in še enkrat je poskušal rešiti parlament. A glej, lastne stranke iz takozvane delavne večine so ga jele zapuščati in mu delati sitnosti, — Poljaki radi kanalov, a Nemci, ker se jim je Bienenrthova vlada zdela vse premalo nemška. Na eni strani odločna slovanska in socialno-demokratična opozicija, na drugi nezadovoljna in nezanesljiva večina — kaj bi bilo naravnostjega, nego da bi bil Bienenrth odstopil. A tega ni storil. V seji klubovih načelnikov pred 14 dnevi je grozil z razpustom, dasi je to pozneje tajil. Odstopiti ni hotel, ali ni smel, ker so bili merodajni krogi proti temu. Ti krogi niso hoteli žrtvovati Bienenrtha na noben način. Raje naj gre „neubogljivi in puntarski“ parlament, nego nesposobna Bienenrthova vlada!

Zgodilo se je prvo in danes stojimo pred novimi volitvami. Vlada je prelomila ustavo in postavila v ospredje famozni § 14, s katerim bo skušala rešiti „državne potreščine“: proračun in rekrutni kontingent. V sedanjem ministertvu sedi tudi nekaj

parlamentarcev in radovedni smo, kako stališče zavzamejo ti napram uporabi § 14?

Razpust opravičuje vlada z dolgim manifestom v uradni „Wiener Zeitung“ v katerem skuša opravičiti prelom ustave in vali krivdo izključno na stranke manjšine, v prvi vrsti seveda na Čehe. Obdolžuje jih, da so sovražniki parlamentarizma in apelira na volilce. To, kar je zagrešila vlada s tem člankom, pomenja vrhunec zavijanja resnice in hinavstva. Oni Bienenrth, ki je, mesto da bi odstopil, raje razgalil parlament in uvedel § 14, očita sedaj opozicijskim strankam neparlamentarizem in postopanje! Opozicijske stranke si gotovo dobro zapomnijo Bienenrtha — o tem je lahko prepričan.

Nove volitve so razpisane za dan 13. junija. Doba pripravljenja je torej zelo kratka, zato bo boj tem hušji. O sliki, ki jo bo nudila bodoča zbornica, ni možno reči nič gotovega. Možno je, da se vlada ureže in bo nova zbornica še bolj radikalna od stare. Stranke iz delavne večine bodo seveda skušale vse, da iztržejo opoziciji čim več mandatov. Govori se že o kompromisu med nemškimi nacionalci in krščanskimi socialci proti socialnim demokratom. Kar se nas Slovanov tiče, gremo v boj lahko z mirnim srcem. Stara zbornica nam ni našega narodnega položaja prav nič zboljšala. — Morda bomo v novem državnem zboru igrali Slovani vlogo, od katere bomo imeli tudi pozitivne koristi. S tem upanjem podajmo se srčno v volilni boj!

Nove volitve za državni zbor.

Proračunski provizorij na podlagi § 14.

DUNAJ 31. Jutri objavi uradna „Wiener Zeitung“ budget in provizorij na podlagi § 14. Provizorij je določen do konca tega leta. V tej naredbi se vlada tudi pooblašča, da sme najeti v tekočem računu posojilo v znesku 76 mil. kron. Vlada skuša to svojo naredbo opravičiti v daljšem obrazloženju.

Razpust državnega zbora.

DUNAJ 31. „Wiener Zeitung“ je priobčila cesarjev patent od 30. marca glede razpusta državnega zbora in novih volitev.

Min. svet je sklenil, da se bodo volitve rešile v prvi polovici meseca junija. Ministerstvu notranjih stvari je poverjena naloga, da izvrši vsa potrebna dela, ki so v zvezi z volitvami in pripravami za iste. Ministerstvo notranjih stvari se je bilo obrnilo na deželne vlade in namestništva za informacije o najkrajšem času, v katerem bi bilo možno volitve razpisati in izvesti. Na podlagi teh poročil je rečeno ministertvo stavilo ministertskemu predsedstvu predlog, da bi se prve volitve razpisale 8. ali 10. junija in nadomestne volitve za dne 16. junija. — Volitve se bodo vršile 13. junija, ožje volitve pa 20. junija, tako, da se bo novi državni zbor mogel sestati že koncem junija ali začetkom julija.

Na podlagi dosedanjih dispozicij ostane nova zbornica, zbrana do konca julija, da reši odredbe, ki so bile izdane na podlagi § 14. in proračun, ter da začne potem razpravo o brambenem zakonu.

V avgustu bi državni zbor vsakako ne zboroval, a sestati bi se zopet koncem sept. ali začetkom oktobra.

XII.

Protonotar je še hitro izvršil svojo nalogo pri banu. Proučil je z njim vse zapiske sej, raztolmačil banu vse, kar mu je bilo nejasno v javnem pravu kraljevine. Obvestil ga je o sedanjih odnosih in stanju stanov, nižjega plemstva, razlagal mu dolžnosti napram ustavi in pravicam kraljevine, in to vse tako natanko in razločno, da je ban Nadaždi priznal z velikim zadovoljstvom svojemu učenemu in večjemu protonotarju, da sedaj dobro ve, „kaj in kje je kaj.“

Tudi zadevo s polkovnikom Mikašinovičem je bila hitro urejena. General Beck je čutil neko spoštovanje in strah pred znanim vojskovodjem, ki je po izrečni želji cesarice postal banom hrvaškim. General je izprevidel, da bi se moglo obrniti na zlo, če bi ban sporočil vso stvar cesarici in tako je dva najvišja častnika varaždinske krajine obdolžil neposlušnosti, največjega vojaškega prestopka. Zato se je general Beck, kakor hitro mu je ban razložil vso resno zadevo, takoj pokoril, pa je poslal zapoved polkovniku Mikašinoviču, da mora z druge strani pritisniti na uporne moslavaške kmete.

To se je takoj zgodilo, in uporni kmetje so se pomirili.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Udovica.

Povest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomić.
Poslov. Štefan Klavs.

„Glej, to je banska oblast!“ mu je prekinil besedo viceban. „Kaj pa pravi varaždinski general Beck?“

„Njega je pozval ban v Varaždin ter se nadeja, da ga bo slušal,“ je odgovoril protonotar.

„Ti pojdeš jutri takoj na pot, kakor se vidi.“

„Takoj jutri, da!“

„Tem boljše, da sem prišel danes k tebi,“ je rekel viceban, sedajoč na stol. „Prišel sem, da te opozorim na nekaj, kar se tiče tvoje osebe.“

„Prosim,“ se je priklonil protonotar.

„Te dni sem bil v Loboru pri grofu Kegleviću,“ je začel viceban, gledajoč v tlak z zelo resnim obrazom. „Hočem ti povedati na kratko... Hoče se oženiti...“

„Tako? S kom?“ je vprašal protonotar z ravnodušnim smehom, kakor človek, katerega stvar prav nič ne zadevuje.

„Z Gito,“ je odgovoril viceban in pogledal protonotarja, ki se je prenehal smejati. „Bil je nedavno na veselici pri njej, pa je sedaj ves očaran od njene lepote.“

„Verujem, lepa je!“ je rekel protonotar zmedeno.

„Res je lepa,“ je povzel viceban, „a meni se vse zdi, da njemu ni toliko za njeno lepoto, kolikor do njenega premoženja. Kaj misliš ti, koliko ima denarja Gita?“

„Ne vem, še nikdar nisem poizvedoval po tem,“ je odvrnil protonotar mirno, da si mu vest, ki mu jo je prinesel viceban, ni bila po volji.

„Ducenta millia! (Dvesto tisoč!)“ je izustil viceban emfatično ter vstal s stola. „Ha, ha!... Take zlate ribe so pri nas redke, zelo redko posejane. Ta denar bi zelo dobro prišel grofu, ker ga silno rabi, to vem jaz dobro.“

Protonotar je molčal in poslušal, naj mu še dalje pove viceban.

„Grof mu je zaupljivo povedal, da upa, da mu da Gita za grofovsko krono svoje premoženje, ali morda se tudi vara!... Skoro gotovo sluti to, ker me je prosil, da naj preje govorim z Gito... A name naj ne računa...! Če bi že za koga govoril, storil bi to za-te, ki si mi najbližji... Bil sem tvoj varuh, pa mi bi bilo zelo ljubo, da doleti ta sreča tebe. Kaj misliš... Slišal

sem že od več strani, da je ženitev s tvojim Gito že skoro gotova stvar? ...

Protonotar je moral sedaj odgovoriti na tako jasno vprašanje.

„Je nekaj resnice na tem, tega ne tajim!“ je pričel protonotar negotovo. „Baronica Pudencijana mi je že rekla, da naj zaprosim Gito, in potem sodim, da je tudi Gita sporazumljena s tem.“

„A ti?“

„Se nisem mogel še dosedaj odločiti,“ je odgovoril protonotar.

„Tako? Ti torej nočeš?“ je vprašal viceban Najšič ravnodušno ter prijel svojo kučmo.

„Rajši, nego ne!“ je odgovoril protonotar. „Gita mi ugaja, to priznavam... Ali odložimo stvar dotlej, da se povrnem iz Varaždina. Sedaj tudi takim nimam časa, da bi urejal takšno stvar.“

„Dobro! Kadar se vrneš, pojdeva skupno snubit.“

„Gotovo!“ se je nasmejal protonotar ter se poslovil od vicebana, ki je odšel zadovoljno naravnost k baronici, da se pohvali, kako je vse izvršil.

Protonotar je napol privolil; s tem sta bila zadovoljna viceban in baronica, pa tudi Gita je rada slišala, da protonotar poteka na njena vrata, čim se vrne od bana.

Priprave za volitve.

Akcija, ki jo je uvedel predsednik češkega narodnega sveta dr. Podlipny, za sporazumno postopanje vseh čeških strank, na podlagi dosedanjega posestnega stanja, se mora smatrati za ponesrečeno, ker so se toliko radikalc, kolikor agrarci izrekli proti temu in so se tudi češki socijalni demokratje izrekli za politiko svobodne roke.

Poljaki.

Med Poljaki pride bržkone do zveze med konservativni in ljudsko stranko. Glejajo se ve, da se število kmečkih poslancev po možnosti omeji.

Tržaško Slovenstvo, njega vodstvo in njega delo.**XIV.**

Sedaj pa nekoliko o našem političnem društvu „Edinost“. Saj obračajo gospoda kritiki ravno njemu posebno pozornost. To bi bilo sicer lepo in razveseljivo, ako bi se dogajalo z dobrim namenom. Toda tudi pušice, ki jih vsaki hip spuščajo v to naše glavno društvo, so zastrupljene, kakor je strupeno vse — vsaka beseda o raznih naših institucijah in o tržaških razmerah — političnih in socijalnih — sploh. Povsodi te naravnost bode v oči le tendenca — napadanja in zbadanja. Vsaka najmanjša zadevica, vsako neznatno pomanjkljivost izrabljajo kritiki in jo vlačijo v javnost, da bi dokazovali svetu, da vse skupaj ni za nič! Čim se je pripetila kaka malenkost — bodi vsled neugodnosti razmer, bodi vsled kakšnega nesporazumljenja, ali krivega tolmačenja od te ali one strani, kakor se to dogaja po vsem božjem svetu — že jo označajo kritiki kakor sramotno tržaško specialiteto, ki da dokazuje, da je to vse gnilo: razmere in vodilne osebe. Naj ima kak naš zavod ali pa kako slovensko podjetje v Trstu beležiti še toliko in tudi najkrajšnih uspehov — vse to nič ne koristi v oči kritikov. Vsaki najmanjši nedostatek — resnični, ali pa tudi le namišljeni — je kritikom dovolj, da delajo svoj križ čez vse.

Ti metodo uveljavljajo izlasti proti našemu političnemu društvu. Bodi politični somišljenik ali nesomišljenik — samo da je blage volje in pravega slovenskega srca — bo priznaval, da so politični boji, izlasti pa volitve (administrativne in politične) v zadnjih dveh desetletjih dozorile za tržaško Slovenstvo uspehov, ki so politično veljavo in moralni ugled našega elementa povzdignili do take stopinje, kakor bi se ne bili pred nekoliko leti nadejali temu niti največji optimisti. Če bi hotel kdo tajiti ta narastek slovenske veljave v Trstu, bi bil podoben človeku, ki bi hotel se svojo malo dlanjo zakriti jasno sonce.

In vendar: kritiki dvigajo neprestano svoji dlanj in hočejo z njima zakriti — resnico. Nikdo pameten — in mi bi najmanj hoteli biti taki nespametneži — ne bo hotel trditi, da je ta naša organizacija brez pomanjkljivosti ali da je morda celo uzorna. Nič ni popolnega, kar prihaja iz človeškega rok. In organizacija, ki jej je kristalizacijska točka naše politično društvo, je tudi delo človeških rok — in to rok, ki so morale delati ob najtežavnejih razmerah in ki jih je bilo — sosebeno v prejšnjih dobah — veliko premalo.

In Goethe pravi v svojem Faustu: Es irrt der Mensch, so lang er strebt! Dokler človek stremi, se lahko tudi moti. Gospoda kritiki! Veste-li, kdo je edini, ki je izven vsake nevarnosti, da bi kdaj kaj zagrešil? Tisti, ki — nič ne dela!! Oprostito nam to iskrenost: mi menimo, da je z zgornjo modro sentenco velikega Goetheja izrečena najopravičenejša ocena vsaj 90% naših — kritikov! Razun, ako bi hoteli priznavati kakor narodno delo tisto vrst kritike, ki je sama sebi jedini namen, ki se oglašala zato, da — kritizira, ki jej ni do tega, da bi pomagala zidati, ampak le, da delavcem meče polena pod noge in — na glave. Ta kritika, to vedno spuščanje strupenih puščic je hudo zlo in znači permanentno nevarnost za javno stvar, ker se mora slednjič tudi ljudem z najpoštenejimi nameni in najboljšo voljo za javno delovanje pristuditi in jih iz studiti iz javnega življenja...!

Malokje na Slovenskem je tako delovanje tako nevhaležno, malokje zahteva toliko abnegacije in železne vstrajnosti kakor ravno v Trstu. Vendar so — posebno v zadnjem času — ravno oni, ki delajo, izločeni neprestanim napadom. Tem več jim gre priznanje, da se doslej niso dali izstuditi iz narodne delavnice. Imajo pač v sebi etične sile, ki jim prihaja iz velike ljubezni do slovenske stvari in iz resnosti v umevanju naloge, poverjene jim od narodovega zaupanja! Ta etična sila jih povspenja na višje stališče, od koder morejo zreti le na cilje, ne da bi jih ovirala polena, ki jim lete pod noge. Tako so vzlic vsem napadom, osebnim žaljenjem in podtikanjem vstrajali do danes na krmilu našega političnega društva. S kako srečo? O tem govore — dejstva. Bilanca ni neugodna. Seveda treba biti objektivnim — kritikom. Ne pa takim, ki vidijo vse, kar se mu zdi nepovoljno, dočim je za vse dobro slep. Sodnikov pa, ki vedno polagajo na tehnično vspehe in nevspehe — takih sodnikov se tudi našemu političnemu društvu ne treba bati.

Prihodnjic se hočemo baviti z nekaterimi konkretnimi obtožbami, ki naj bi naščevali ljudstvo proti našemu političnemu društvu.

Pajerjeva 50-letnica.

x 12. aprila bo praznoval deželni glavar goriški, dr. Alojzij Pajer 50-letnico, odkar je bil izvoljen deželnim odbornikom. Tem povodom se mu pripravljajo od liberalnih činiteljev razna počestčenja in poklonitev laških županov. Govori se, da se pričakuje kakšnega posebnega odlikovanja, baje baronstva. Če se to zgodi, je pripravljen Pajer odtegniti se in odsopiti. Sicer pa bo itak dež. zbor razpuščen že v kratkem.

Ljudsko štetje.**Kdo povrne materialno škodo?!**

Delavec Josip Tavzin iz Sela pri Št. Petru, stanujoči v ulici Concordia št. 27, je pravilno izpolnil svojo naznailnico, navedši seveda slovenski občevelni jezik za-se in svojo družino. Pozneje je prišel v njegovo stanovanje revizor — seveda ob času ko Tavzina ni bilo doma. Izpraševal je — kakor je že to navada — o tem in onem in zahteval, naj žena nekaj podpiše. Ko pa se je ona energično uprla — češ, da ona nima dati nobenih pojasnil in ničesar podpisovati, ker je to stvar njenega moža — ter zaprosila revizorja, naj izvoli oditi tja, odkoder je prišel, je mož res odšel. Pred kakimi 6 tedni časa pa je dobil Tavzin poziv od urada namestništvenga svetovalca, kjer so mu povedali, da je revizor vložil proti njemu ovadbo, češ, da je bil žaljen v njegovi hiši povodom uradnega poslovanja. Tavzin je pojasnil ves dogodek in dokazal, da o kakem žaljenju ne more biti govora. Vzeli so ga na zapisnik in ga odpustili.

Teden pozneje je bil Tavzin pozvan v sekcijo pri sv. Jakobu, kjer so ga izpraševali od točke do točke v naznailnici in ga slednjič odslovili, rekši, da je vse prav. Sedaj je bil mož povsem opravičen misliti, da je stvar definitivno odpravil in da ne bo imel več sitnosti. Jok! Včeraj je bil zopet pozvan v urad namestništvenga svetnika. Prišel je in njegovega akta — niso mogli najti Kar trije uradniki so stikali po raznih sobah. Slednjič je prišel k njemu eden uradnikov, veleč mu, da je vse v redu in da je bil njegov akt že „včeraj“ odposlan dalje.

Tavzin je siromašen delavec, ki mora z žulji svojih rok preživljati sebe in svojo družino. In ta mož je vendar moral enkrat na sekcijo in dvakrat k namestništvengu svetniku, da-si so mu na sekciji priznali, da je njegova pola prav izpolnjena!! — Z opravičeno jezo je vpraševal: kdo povrne izgubo časa, oziroma zaslužka?!

Dnevne novice.**Izjava grofa Khuen-Hedervary-ja.**

Iz Budimpešte javljajo: Med sejo državne zbornice minolega četrtka je posl. Pekar pripovedoval v kuloarij skupini poslancev, da se je pred štirimi leti razgovarjal z grofom Khuenom o Reki. — Že tedaj mu je Khuen rekel, da se razmere na Reki dajo urediti samo s hrvatsko politiko. Grof Khuen je o tej priliki tudi rekel, da prihajajo reški guvernerji po dve | triletnem službovanju do tega prepričanja, na navadno ko hočejo izvesti svojo misijo, so jim na potu spremembe vlade. Tedaj prične novi guverner z nova. Navzoči poslanci so odobravali to stališče ministrskega predsednika.

Potovanje italijanskega kralja na Balkan. Iz Rima: V diplomatičnih krogih smatrajo kakor gotovo, da obiščeta kralj Viktor Emanuel in kraljica Helena po dovršenih jubilejnih slavnostih črnogorskega in srbskega kralja. Govori se tudi o eventualnem posetu Sofije.

Nemški prestolonaslednik pride na svojem povratku iz Italije na Dunaj dne 9. aprila. Na južnem kolodvoru počaka gosta cesar in vsi nadvojvode.

Najmanjša republika v Evropi ni nikakor ni San Marino ali Andora, temveč Tavolara, otok, ki leži na severnem obrežju Sardinije in ki je tako majhen, da se ga na navadnem zemljevidu ne vidi. Sedaj je na otoku 60 prebivalcev. Leta 1830 je sardinski kralj Albert izročil otok družini Bartolini kakor neomejeno last. Družina je proglasila otok za kraljestvo in eden njenih članov je nastopil vladu kakor kralj Pavel I. Vladal je celih 50 let v največje zadovoljstvo svojih podanikov. Ko je leta 1882 začutil, da mu se bliža smrt, je izrazil željo, naj bi mu se ne volilo nikakega naslednika, češ, Tavolara more shajati tudi brez vlade. Ker se ni oglasil nikak pretendent, so gospodarili naprej 4 leta brez gosposke. Leta 1886 pa se je izkazalo, da vendar-le ne pojde tako naprej, ker so nastali prepri med posameznimi prebivalci. Zato so proglasili republiko. Leta 1891 je Italija priznala republiko Tavolara kakor samostojno državo.

Italijanski rezervni častnik izgnan. Iz Gradca javljajo: Okr. glavar v Vrišbergu je dal izgnati zastopnika lesne tvrdke Pavla Morosutti v Knittfeldu, Antona Sonino, doma iz Tolmezza, ki je rezervni častnik 7. polka italijanskih alpinov, z motivacijo,

da je njegovo bivanje v Avstriji inkompatibilno.

Novo italijansko ministerstvo je sestavljeno sledeče: predsedstvo in notranje stvari: Giolitti (levičar, Piemontez); unanje stvari: Di San Giuliano (senator, Sicilijanec); pravosodje: Finochiaro Aprile (demokratski levčar, Piemontez); zaklad: Tedesco (levi centrum, Jugotitalijan); javna dela: Sacchi, radikalec, Lombard); poljedelstvo, obrt in trgovina; Nitti (radikalec, Lombard); vojna: general Spingardi (senator, Piemontez); mornarica: Leonardi Cattolica (senator, Jugotitalijan); pošta in brzojav: Calisaro. Iz prejšnjega Luzzattijevega kabineta so prešli v novo ministerstvo vsi ministri razun ministerskega predsednika Luzzattija, pravosodnega ministra Fani in poljedelskega ministra Raineri. Novi so Giolitti, Finochiaro Aprile in Nitti.

Dr. Kramář bo kandidiral v Pragi. Iz Prage poročajo, da dr. Kramář ne bo kandidiral za državni zbor v Nemškem Brodu, kjer je bil izvoljen na ožji volitvi, marveč bo kandidiral za enega izmed praških mandatorov.

Ogrski poslanec Ugron znorel. — Iz Budimpešte: Ogrski opozicijski poslanec Ugron je vsled slabih gospodarskih razmer zblaznil in so ga spravili v sanatorij. Ugron je nedavno temu izgubil na igri enkrat 35.000, drugikrat pa 100.000 K.

Revolucija v Albaniji. Glasom vesti, ki prihajajo iz Albanije, je tamošnji položaj zelo kritičen. Poleg mesteca Tuzi, so ustaši zavzeli tudi 10 drugih utrdbic in jih požgali. Turški vojski so se morali umakniti, potem, ko so izgubili 24 častnikov in 160 mož.

Tudi v vladnih krogih v Carigradu ne prikrivajo več, da je položaj zelo resen. Veliki vezir in vojni minister sta sklenila poslati na črnogorsko mejo močno armado. Tri ladje so odpeljale topove, konje in municijo v Solun. Ker so pa Albanci v gorah, bo mogla začeti akcija šele, ko bo že zbranih dovolj čet. — To pa ne pojde tako lahko. Mejem zavzemlje revolucija vedno večji obseg. Do takrat, ko bo turška armada sposobna za kako akcijo proti Albancem, bo lahko že vsa Albanija v rokah ustašev. In res se poroča, da je že ugrožen po ustaših sam Skadar, ki je glavno mesto severne Albanije.

Domače vesti.

Seja odbora političnega društva „Edinost“ se bo vršila v ponedeljek, dne 3. t. m. popoldne ob 3. uri v „Slovenski Citalnici“. Gg. odborniki in odbornikov namestniki so naprošeni, da se te važne seje udeležijo v polnem številu. Gg. slovenski mestni svetovalci, ki niso odborniki, so s tem ravnotako uljudno vabljeni, da pridejo v sejo.

Slovinci v okolič in v mestu! Poslanska zbornica je razpuščena. Za nove volitve je določen 13., za morebitne ožje volitve 20. dan junija meseca t. l.

Vzroke prezgodnjega razpusta poslanske zbornice ste posneli iz časopisja. Zastopnik tržaške okolič v razpuščeni zbornici, g. dr. Otokar Rybář, bo o njih poročal na jutrajšnjem javnem shodu.

Ta shod naj bo pa obenem predhodnik in glasnik volilne borbe, ki se v kratkem razvije na vsej črti.

Tržaški Slovenci! Mej tem, ko ste se pripravljali na revizijo ljudskega štetja, da pri državnih oblastih dosežete vsaj delno popravilo onega, kar so italijanski mogotci zagrešili, potajivši tisoče in tisoče Vašega rodu, evo, bila je ura prave revizije ljudskega štetja!

Tisoči, katere so pokopali v popisnih polah, ostanejo neuttajljivi, zmagoviti iz volilnih žar. Tisoči, katere so hoteli ogoljufati na potrpežljivem papirju popisnih naznanilnic za mili njihov slovenski jezik, ga pripravijo zopet do veljave tako, da ga ne zamore utajiti najlutejši nasprotnik, ne prezreti najbolj nepoučeni minister — na glasovnici z imenom slovenskega kandidata.

Z jutrnjim shodom stopimo v volilni boj. Zato — vsi na shod, da bo začetek čim impozantnejši!

Iz cerkvene službe. Kakor doznajemo, je dosedanji tajnik škofijske kurije gosp. J. Mandić imenovan provizoričnim kancelarjem škofijske kurije na mesto odstopivšega prokancelarja kanonika dr. K. Mecchia.

Dobro nam došli! Danes popoldne pride v Trst srbsko akademsko pevsko društvo „Balkan“ iz Zagreba. — Jutri v nedeljo 2. aprila bo pelo liturgijo v srbsko-pravoslavni cerkvi sv. Spiridijona. Kdor se hoče naslajati na lepih cerkvenih melodijah, naj ne opusti te prilike. Liturgija začne ob 11 in pol. Po liturgiji bo slovesna otvoritev srbskega otroškega vrtca, ki ga za male srbske otročiče otvarja srbska pravoslavna občina.

Tudi pri tej slovesni priliki bodo peli Balkanci. Zvečer bo koncert v Dreherjevi dvorani, za kateri se že danes pokazuje veliko zanimanje in je že veliko sedežev prodanih. Kar jih je ostalo, jih prodaja samo še do danes zvečer „Slovenska knjigarna“ Josipa Gorenjca. Razun že priobčenega programa zapoje „Balkanci“ še veliko Griegovo kantato „Domovini“ ob spremljevanju orkestra 97. pešpolka.

Tudi na komersu bo svirala vojaška godba in bodo naši vrli „Balkanci“ pevali samo slovenske kompozicije. Nekateri odlični

solisti tega odličnega zbora bodo peli ob času komersa solo partije s spremljevanjem glasovirja. — Kakor je videti, nam poda ta koncert redkega umetniškega užitka!

Srbskim bratom pa kličemo ob tej priliki: Dobrodošli, mili gostje!

Za deželni šolski zakon! Že neštevilkokrat se je v tem časopisu povdarjalo, koliko zla znači za nas pomanjkanje lastnega šolskega zakona, kakor ga imajo vse ostale avstrijske dežele! Sedaj je zaključem državni zbor in ni nemožno, da bi ne bili morda v kratkem sklicani kateri deželni zbori. Nujnost deželnega šolskega zakona za Trst je postala tako velika, da se mora rešiti na vsaki način. Slovenci nismo več voljni dalje trpeti te krivice. — Svoj čas je gospod namestnik princ Hohenlohe obljubil zastopnikom našega „Učiteljskega društva“, da, če večina mestnega sveta tozadevno ne stori svoje dolžnosti, jo stori vlada. Obljuba dolg dela. In dobro bi bilo, ako bi naše „Učiteljsko društvo“ sedaj ponovilo svoje zahtevo, oziroma zahtevalo izpolnjenje dolga! Treba pa je pravočasno kaj ukreniti, kajti ko bo deželni zbor sklican, bo zopet — prepozno!

Naročnikom. Prosimo gg. naročnike, naj naročnino pravočasno obnove, da ne bo presledka v dostavljanju lista; posebno opozarjamo one, ki so z naročnino zaostali, naj nemudoma poravnajo zaostanek, ker drugače bomo primorani ustaviti jim list. V to svrhu prilagamo današnji številki poštne položnice. *Upravištvu.*

Germanizacija na vseh koncih in krajih. Pravosodni minister je imenoval za upravitelja obeh zaporov deželne sodnije v Trstu (pri jezovitih in v ulici Tigor) kontrolorja zaporov okrožne sodnije v Sv. Hipolitu. Ali ni nobenega domačina, ki bi bil sposoben za to mesto?

Zagriženost naših nasprotnikov. V ulici Acquedotto se nahaja trgovina z jestvinami zagriženega Italijana g. De Biaggio. To trgovino posejajo v velikem številu tudi slovenski odjemalci. Že dosedaj je De Biaggio vedno srepo gledal kupovalce, ki so se osmellili v njegovi trgovini — bodisi tudi le privatno med seboj — govoriti slovensko ter jim je vidno nevoljno poslušal. In kakor da tudi s tem še ni dovolj, je celo svojim uslužbencem, od katerih nekateri znajo slovenski, strogo in pod izvedbo takojšnjega odpusta, prepovedal govoriti slovensko z odjemalci v njegovi trgovini, češ, da slovenski glasovi žalijo preveč njegovo in njegovih odjemalcev Italijanov strogo-italijanska ušesa.

Navajamo ta karakteristični slučaj v dokaz, kako strasten je šovinizem nekaterih italijanskih trgovcev napram vsemu, kar je slovenskega. Navajamo to nadalje tudi v pouk našim slovenskim trgovcem in konečno tudi v razmišljanje slovenskemu kupujočemu občinstvu o dolžnostih svojih nasproti sebi in svoji narodni časti!

„Svoboda“. Radi nepredvidenih zaprek ni mogla iziti včeraj 9. številka „Svobode“ ob svoji navadni uri. Opozarjamo radi tega cenj. čitatelje, da izide danes in da se jo bo dobivalo že okoli 10. ure po vseh tobakarnah.

Delavci! Segajte pridno po tej številki, ki prinaša raznovrstnega gradiva, posebno poroča v daljšem članku o zadnjem kongresu, ki se je vršil dne 25. in 26. marca. Vdoboti jo je po glavnih tobakarnah in stane 6 vin. izvod.

Danes zvečer točno ob 8 1/2 uri „Jenkov večer“. — Po vsprejemu se vrši ples v dvorani „Nar. doma“.

Od sv. Ivana. Danes so nas presenetili veliki plakati po vsem našem okraju, na katerih čitamo — seveda samo v laškem jeziku — kako nas neki lekarnar vabi v slučaju potrebe v svojo lekarno. To lekarno je odprl meseca marca v bližini „Boschetta“, a je bil tako brezobziren, da je popolnoma prezrl nas Slovence se samolaškimi napisom in samolaškimi plakati. Tako brezobzirnost pa ne sme ostati brez kazni. On apelira na ljudstvo ob „Boschetta“ gor — nižje je že druga lekarna — a to ljudstvo je vse slovensko in njemu se ni zdelo vredno, da bi nas z besedo pripoznal! Zato naj ponovim: Tako žaljenje ne sme ostati brez kazni! — Kako naj ga kaznujemo, vemo pa mi Sve-toivančani dobro!

Razpisana služba. — Na tukajšnji državni realki je razpisana služba učitelja risanja.

Delavci čistilnice riža! Jutri vsi na shod, ki se bo vršil v prostorih N. D. O. ob 3-30 pop. Glavni poročevalec tovariš Kamušek, ki pride nalašč za to iz Celja. Tovariši! Pokažite, da umevate potrebe sedanjih časov organizacije. Vsi kakor en mož udeležite se jutri tega svojega shoda!

Vse one p. n. gosposde v mestu im izven Trsta, ki so vdobili potom pošte vstopnice za ples „šentjakobške mladine“, a jih še niso poravnali, prosí odbor ponovno, da čimprej to storé, da mu bo možno skleniti račune plesa. Denar naj se blagovoli poslati na „Trgovsko-obrtna zadruga“, Trst, ulica sv. Frančiška št. 2, 1.

V Brancio priredi tržaška podružnica S. P. D. jutri v nedeljo dne 2. aprila svoj prvi pomladni izlet, kjer se bo ob 4. uri popoldne vršil ob jednem občni zbor po že priobčenem dnevnem redu.

Izletniki, ki poletje za ves dan, se odpeljejo z vlakom drž. žel. ob 8. uri 55 min. do Stanjela. Iz Stanjela peš čez Štjaj ali Erzelj v Brunico.

Ostali pa, ki so jutraj zadržani, poletje s popoldanskim vlakom ob 1. uri do Stanjela in potem po zaznamovani poti v Brunico. V slučaju zelo neugodnega vremena odpade izlet, kakor tudi zborovanje in se dan in kraj poslednjega pravočasno naznani. Obvešča se ob enem vse društvenike in prijatelje, da se posebnih vabil za ta izlet in zborovanje ne razpošilja.

Jenkov večer "podružnice" "Glasbene Matice". Kakor že javljeno, se bo vršil danes ob 8. uri in pol zvečer v veliki dvorani "Narodnega doma" pevski, glasbeni in zabavni večer, ki ga priredi v proslavo petinasedemdesetletnega skladatelja slovenske himne "Naprej!", Davorina Jenka, tukajšnja podružnica "Glasbene Matice".

Program tega večera je izredno bogat in izbran. Nastopita moški in mešani zbor "Glasbene Matice" s samimi Jenkovimi skladbami. Po dolgem presledku bomo zopet čuli dobro znanega nam tenorista gosp. Sinka, ki bo nam pel tri solospesve. Slavnostni večer in namenu primerni govor bo govoril veleučeni gosp. prof. dr. Ilešič iz Ljubljane. Med posamičnimi točkami bo pa sviral odlični vojaški orkester 97. pešpolka pod osebnim vodstvom kapelnika gospoda Teplega. Po končanem vsopredju bo v veliki dvorani plesni venček. Zabava se bo vršila pri pogrnjenih mizah.

Po daljšem presledku bo to zopet eden onih redkih večerov, poln pristrice in neprijetne zabave, kakoršnjih si pač vsakdo želi, ki se hoče po trudapolnem delu malo pozabavati v prijateljskem krogu. Zato je pričakovati, da se naše občinstvo v velikem številu udeleži jutrajšnjega zabavnega in ob enem pomenljivega večera. Posebnih vabil se ne razpošilja, pač pa so tem potom vabljeni vsi ljubitelji lepe pesmi, pristrice zabave in častilci skladatelja slovenske himne — Davorina Jenka. — Vstopnina: za člane 60 stot., za nečlane 1 K.

Žalostna smrt. Iz Lonjerja poročajo: Tukaj se je pripetila žalostna dogodka, ki je pretresla celo vas. Žena Ivana Marije Coka (p. d. Mišnjaka), mati 5 malih otrok je v noči od torka na sredo preminula na porodu. Dasi je bila v torek še celi dan čila in zdrava, in je pridno delala, jo je po noči nakrat slabost doletela in ji ugrabila še mlado življenje. Bila je delavna žena in dobra soproga obče priljubljenega moža, vzor-delavca in zavednega narodnjaka. Z lastnimi žulji in prihranki si je sezidal skromno a čedno hišico pod vasjo. Se le pred mesecem se je bil preselil tja in zopet jo bo moral opustiti, da bodo lahko otroci, sami malčki, pod nadzorstvom drugih v odsotnosti očeta. Pogreba se je udeležilo obilo število ljudi, kar dokazuje, kako priljubljena in bila pokojnica, a kako vsi sočustvujejo s preostalim nesrečnim možem in družino.

Tržaška mala kronika.

Najdena utopljenka. V Barkovljah je bilo sinoči ob polnočih najdeno v morju truplo po priliki 26-letne ženske. Truplo dosedaj še ni bilo identificirano. Ženska je bila črno oblečena, s šerpo okoli vratu. Nosi se je poročni prstan.

Pozneje smo doznali, da so truplo identificirali. Utopljenka je 33-letna Ljudmila Busić, doma iz Trstenika. Vzrok samomora neznani.

Zmešalo se jej je. 50-letna Eleonora Keissel, vratarica hiše št. 32 na Acquedottu, je pokazivala že dlje časa, da ni pri popolnoma zdravi pameti.

Včeraj pa so stanovalci hiše pozvali Trevesa, ki jo je odvel v opazovalnico.

Ker sta se hotela voziti zastoj. O prihodu Lloydovega parnika "Leopolis" iz Carigrada sta bila aretirana 21-letni Friderik Krist iz Luksemburga in 20-letni Karol Schmiedl iz Danskega, oba dninarja po poklicu. Ukrcala sta se v Patrasu brez listkov in tako oškodovala Lloyd vsak za 30 K. Pravita, da sta hotela tako priti domov, ker nista imela denarja.

Radi tatvine. Josip Hödel, 36 let star doma iz Ehrenhaus na Štajerskem, delavec na južnem kolodvoru, stanujoč v Rojanu št. 414, je bil včeraj aretiran v skladišču poleg Silosa, ker je ukradel iz nekega zabojca en par čevljev, katere je že imel na nogah, dočim je en drugi par skril. Mož odločno taji.

Tatvina na ladiji. — Gospa G. K. iz Bombaya v Indiji se je ukrcala na Lloydov parnik "Bohemia", ki je prišel včeraj v Trst. Dne 25. t. m. je omenjena gospa opazila, da jej je bila ukradena listnica, v kateri je imela 6 bankovcev po 100 frankov, 2 bankovca po 100 mark in 320 kron, tudi v bankovcih.

Sum je padel na nekega grškega natakara, ki je bil zaposlen v isti kabini prvega razreda. Preiskava pa ni dognala ničesar. V Trstu je naznanila tatvino policiji.

Zbescneli pijanci. 45-letni Edvard Degasper, stanujoč v ulici Tor Cucherna 5, 46-letni Viktor Barriera, stanujoč v ulici Riborgo št. 35, ter 26-letna lahkoživka Stefanija Cebeg, stanujoča v ulici Altana št. 4, so bili napadeni od alkoholičnega delirija. Včeraj jih je spravil Treves v opazovalnico.

Koledar in vreme. Danes: Hugo škof. — Jutri: 5. postna (tiha) nedelja.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 14° Cels. — Vreme včeraj: deževno.

— Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Počasno boljšanje.

Porotno sodišče.

Včeraj se je pred tukajšnjim porotnim sodiščem vršila kazenska razprava proti 56-letnemu Mateju Petercu, iz sv. Matije pri Kastvu radi zločina uboja na lastnem bratu.

Predsedoval je podpredsednik deželnega sodišča dr. Perišič, votanta sta bila svetnika Pistotnig in Milost. Obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Tomičič, branil je obtoženca dr. Pangrazi. Ker govori Peterc samo hrvatski, je posloval kakor tolmač dr. Busolić.

Peterc je zločin priznal. Zaslišanih je bilo tudi več prič. — Sodišče je obsodilo Peterca na štirinajst let ječe.

Društvene vesti.

Odbornike C. M. moške podružnice prosim, da se vdeležijo važne odborne seje, ki se vrši v ponedeljek, dne 3. aprila ob 7. uri zvečer v pisarni predsednika.

Tajnik.

Telovadno društvo "Sokol" v Vrdeli pri Trstu. Oziraje se na splošno željo je sklenil vaditeljski zbor "Sokola" v Vrdeli pričeti s telovadbo starejših bratov članov. Telovadba bo ob sredo ob 8. in pol uri zvečer in se začne dne 5. aprila t. l.

Tržaško podporno in bralno društvo v ul. Stadion št. 19 vabi vse člane na volilni sestanek ki se bo vršil jutri v nedeljo ob 3. uri popol. v društvenih prostorih.

Pevsko društvo "Ilirija" naznanja da priredi na velikonočni ponedeljek pešizlet k g. Furlanu v Monte Castiglione. — Odhod točno ob 2. uri popoldne. Razun tega se pripravljajo zbor z mnogimi lepimi pesmami za svoj koncert, ki ga priredi dne 7. maja v prostorih "Narod. doma" pri Sv. Ivanu.

Zadruga pekovskih pomočnikov vabi na V. izredni občni zbor ki se vrši jutri v nedeljo ob 9.30 uri dop. v dvorani D' Aquino, v ulici S. Francesco d' Assisi št. 2, I. nadstr., s sledečim dnevnem redom:

1) Poročilo, 2) Poročilo o odgovoru pekovske zadruge glede naše plačilne pogodbe, 3) Predlogi in sklepi o prejšnji točki dnevnega reda, 4) Raznosterosti.

Pevsko društvo "Trst". Danes ob 8. uri zvečer pevska vaja za moški zbor. Sedež: ul. Squero nuovo 15 I. Prihodnji teden se pričnejo zopet redne vaje vsaki torek in petek.

Odbor "Delavskega podp. društva" naznanja svojim udom, da se bo vršil vsakoletni redni občni zbor dne 23. aprila tek. l.

Svetoivanska podružnica CM ima svojo sejo v torek dne 4. aprila ob 8. uri zvečer v "Nar. domu". Ker je v nedeljo 9. občni zbor upamo, da nihče ne manjka.

Načelnik.

Nar. del. organizacija.

Članom skupine Lloydovega arzenala naznanjamo tem potom, da ozirom na to, da ima "Zadruga gostilna" v soboto svoj občni zbor, odpade napovedani občni zbor skupine za soboto. Istodobno so vabljeni zaupniki dotične skupine na sestanek, ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. aprila ob 10. uri predp. v prostorih N. D. O. ulica Lavatoio 1, I., radi ureditve bolniškega zaklada.

Slovensko ženstvo! V nedeljo, dne 2. aprila t. l. sklicuje pripravljani odbor slovenskega ženstva društveni sestanek v prostorih "Narodne delavske organizacije", ulica Lavatoio št. 1, I. nadstr. Začetek ob 5. uri popoldne.

Vabljeni so uljudno vse ženske, na ta sestanek, kjer se jim bo razlagalo pomen organiziranja in njihove zahteve.

Gostilniška in kavarna zadruga članov N. D. O. bo imela v soboto, dne 1. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih

V vsaki hiši

lahko izostanejo velike neprijetnosti pralnega dneva, ako se namoči perilo že na predvečer s pralnim praškom ki popolnoma izloči vso nesnago.

Pralni prašek je predmet zaupanja, kajti lahko je ponarejen in težko je ponaredbu degnati. Ako kupite izdelek trdke, katere vam za pristnost jamči, tedaj boste gotovo prejeli zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni praški (prah iz mila) sicer tudi dobro čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo. Najboljši in najzanesljivejši pralni prašek je vsekakor

Schichtov pralni ekstrakt "Ženska hvala".

Izgotovljene obleke za moške All' Artigiano

Velika izbira močnih hlač, srajc itd. za delavce. in otroke TRST, ul. Arcata št. 9 vogal ul. Sapone

„Slavija“

vzaj. zavarov. banka v Pragi

Rezervni fond K 48.812.797.—

Izplačane odškodnine in kapitalije Kron 109.356.860.—

Po velikosti druga vzajemna zavar. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Zavaruje tudi proti vlomom.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ul. Caserma 12, I.

TELEFON št. 21-47.

Tržaško podporno in bralno društvo

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

na oljčno nedeljo dne 9. aprila 1911 ob 2. uri in pol popoldne v društveni dvorani ul. Stadion št. 19, I.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Izjava pregledovalnega odbora.
5. Volitev vodstva in odbora.
6. Slučajnosti.

NB. Slučajni predlogi morajo biti naznanjeni društvenemu vodstvu vsaj 8 dni pred občnim zborom

Maccari & Pross

Trst, via Malcanton št. 9

Tkano in volneno blago

za moške v velikem izboru

po zelo ugodnih cenah

Na zahtevo se depošujejo uzorci gratis in franke.

Velika klobučarna

Romeo Doplicher

Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.

Specijaliteta: trdi angleški klobuki

Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST

Corso št.

34.

223

VELIKI KINEMATOGRAF „BELVEDERE“

TRST — ulica Belvedere št. 10 — TRST

V soboto 1., nedeljo 2. in ponedeljek 3. aprila:

1. Na razbojnika, za smeh. - 2. Kinematograf v visocinah, po drama. - 4. Tartuffini naravi. - 3. Razkrivajoča roka, lovi ribe s trnkem, smeh.

V TOREK velik, nov program.

Pečatniki iz kaučuka

se izdelujejo najsolidnejše in najtančnejše samo v mehanični delavnici

Tržaškega grafičnega zavoda

(Stabilimento grafico Triestino).

Telefon 742. TRST, Piazza della Borsa 13. Telefon 742.

Zaloga avtomatičnih numeratorjev itd. za pečatnike.

Pošiljatve na deželo.

Gualtiero Cozzio

Passo San Giovanni 2 in Torrente 15 (nasproti Chiozzi) Trst

PRVA brusarska

DELAVNICA ::

na električni motor.

Bogat izbor škarij brivnih britev, nožev itd. itd.

Brušenje vsakovrstnih rezil in strojev za striženje las.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák V. Tuscher

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Gostilna „Pri Adriji“

Trattoria „ALL' ADRIA“.

Podpisani naznanjamo slavnemu občinstvu, da sem odprl gori imenovano gostilno v BARKOVJAH na obrežju št. 132. Točim samo pristna demača vina in prodajam: Belo po 96 stot. liter. Črno po 96, Dreherjevo pivo v stekli po 32 st. Dobi se tudi vino spumanti po 2'40 steklenica. Marsala in vsakovrstni likeri. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrazili jedili. Za obilen obisk se toplotno priporoča z geslom: SVOJI K SVOJIM! Vekoslav Kocijančič.

N. D. O., ulica Lavatolo št. 1, I., svoj redni občni zbor.

Uljudno so vabljeni vsi člani, da se udeležijo tega občnega zbora posebno radi tega, ker je na dnevnem redu med drugim tudi sprememba pravil.

Izobraževalni odsek N. D. O. priredi prihodnjo nedeljo, dne 2. aprila t. l. izlet na Kontovelj, kjer se bo vršilo ob 4. uri popoldne v prostorih „Gospodarskega društva“ predavanje o predmetu: „Socialna stremjenja posejdujočih in neposejdujočih“. Predavatelj g. dr. Josip Mandić. Zbirališče izletnikov v društvenih prostorih N. D. O., ulica Lavatolo št. 1, I., ob 2. uri popoldne, od koder odkorakamo skupno. Izlet se bo vršil samo pri lepem vremenu.

Podružnica N. D. O. v Šklednju sklicuje za nocoj, v soboto, društveni sestanek, na katerega so vabljeni vsi, da se ga udeležijo. Prostor: „Gospodarsko društvo“, začetek ob 8. uri zvečer.

Naše gledališče.

Za nedeljsko uprizoritev komične opere

„KORNEVILSKI ZVONOV“

vlada splošno zanimanje; v nedeljskem felejetonu prinesemo osebino te prekrasne komične opere.

Glavne vloge so v dobrih rokah, sodeluje tudi ves gledališki aparat: vsi igralci in elevi „Dramatičnega društva“. — Sodeč po pripravah bo nedeljska predstava prekašala vse dosedanja uprizoritve.

Godba je skozi in skozi melodična in se v drugem dejanju dviga do velike umetniške višine.

Naše občinstvo, ki ljubi godbo in petje, bo imelo ta večer redki umetniški užitek.

„Kornevilski zvonovi“ se ne bodo mogli mnogo ponavljati, ker se sezona bliža zaključku in mora indendanca izvršiti še nekatere obveze dramskih avtorjev.

Vstopnice se dobivajo pri vratarici „Nar. doma“.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. — Repriza Wagnerjeve opere „Mrak bogov“.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes repriza uspele „revije s pestro muziko“ „Turlupineide“.

EDEN. — Danes novi varijetetni program.

DAROVI

— O priliki godu g. Emanuela so darovali gg.: Gržina, Gerdol, Bremec, Mikelič, Renčelj in Železniker vsak po 1 K za drugi kamen.

— Za Ciril-Metodov ples so nadalje darovali gg.: Edvard Horak Trst 20 kron, Feliks Rizzotti Trst 5 K, I. I. Suban Trst 3 K, Štefan Ferluga Trst 2 K, g. a. M. Drašček Opčina 4 K.

— Za ples „šentjakobske mladine“ so nadalje darovali sledeči gg.: Černigoj Josip 2 K, Skorušek 2 K, Gerlan Ivan 2 K, Šuman Ivan Škedenj 2 K, brata Fonda Škedenj 2 K, Zafred trgovec 5 K, Prunk Josip 3 K, Šorli kavarina „Commercio“ 6 K, slav. „Trž. podp. in bral. društvo“ 10 K, Kranjc kavarina „Minerva“ 10 K, Počak Ivan 2 K, Osrednja banka čeških hranilnic 5 K, Tomažič Pavel 2 K, Mislej Josip Rojan 5 K, Valentinčič Lovro 5 K, Miklavc Anton 2 K, Jug Anton 1 K, brata Lenček 5 K, Hlapše Ivan 5 K, Štular Avgust 2 K, Jerkič Anton 1 K, Živic Ignac 2 K, dra. Čermák & Tuschner 5 K, Semulič Josip 1 K, dr. Fran Korsano 1 K, Marinšek Fran 2 K, Pahor Josip 5 K, Cvenkel 2 K, Čehovin Bartelj 2 K, Mikolič 2 K, Gjurin 2 K, Glavno zastopstvo banke „Slavije“ 3 K, Levičar Ivan 3 K, Kosič Viktor 5 K, pisarna Sessler Hersinger 10 K, Cink Josip 3 K, Golšek Josip 2 K, Hmelak Fran 5 K, Kušar Ivan 3 K, Miljavec Jan 2 K, Slavc Ivan 5 K, Delkin Josipina 2 K, Repenšek 2 K, Kukanja Valentin 5 K, Pahor Anton 2 K, Vouk Valentin 2 K, Škornkovsky Fran 5 K, Stepančič Gracijan 3 K, Sahar Vekoslav 2 K, Trnovec Vladko 5 K, Vinšek Anton 1 K, Modic Ljudevit 3 K, Klemenc Jakob 2 K, Hlača R. 1 K, Gulič Rudolf 5 K, Cvek Joško 2 K, Candolin Hinko 2 K, Gorup Ivan 5 K, Rustja Anton 2 K, Šuc Ciril 5 K, dr. Rekar 2 K, Mreule Josip 5 K, Mreule Anton 2 K, Rebulja Lovrenc 5 K, Samec M. 2 K, Stančič Josip 2 K, Furlan Ivan 2 K, Ostroška Leopold 2 K, Leban Urban 2 K, Čehovin Josip 2 K, Fabjančič Rudolf 4 K, Zorec Ivan 2 K, Vondraček Ferdinand 1 K, Dejak Kristjan 5 K, dr. Martinis Josip 2 K, Grebenc Vekoslav 2 K, Švagelj Ljudevit 5 K, Schmidt & Pelossi 10 K, dr. Vetez Wolf 2 K in Štritof Josip 3 K. — Nadalje darove sprejema „Trgovsko-obratna zadruga“, ulica S. Francesco 2, I.

Vesti iz Goriške.

Oznanjevalke spomladi. Iz Šempolaja: Dne 29. t. m. me je iznenadilo žvrgolenje lastavic. Opazil sem jih 8 skupaj, ko so krožile okolo vasi, žvrgoleč svojo veselo pesmico. Upam, da me lastavice ne bodo varale, kakor me je metulj dne 20. februarja, ki mu je sledila — ojstra zima.

x Pomlad je tu! Pozna se to v Gorici na raznih tujih krivonosih obrazih, ki letajo okoli šolskih zavodov, zasebnikov in javnih uradov. Agentje židovskih nemških tvrdk z vsakovrstnim blagom vsiljujejo svoje blago in odjedajo zaslužek domačinom. Lahim jim kažejo vrata, češ, da ne manjka takega blaga v goriških prodajalnah. Ravnotako naj storijo Slovenci in naj se ne puščajo ciganiti po nemških židih!

Listnica uredništva.

J. J. B. v Gorici. V „Edinosti“ od 7. oz. 8. decembra m. l. nismo o Vašem slučaju ničesar poročali. Ako je bila kaka tozadevna notica v kak drug št. „Edinosti“, izvolite naznaniti dotično št. in datum, ter naslov vesti, potem bomo radi ustregli Vaši želji.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj in sicer oddelku.

Albanija in Albanci. Spisal: Niko Ninič. Cena 20 vin. Albansko vprašanje je zopet na dnevnem redu in dežela v revoluciji. Kogar torej zanima ta čudna dežela, naj kupi gori omenjeno zanimivo brošurico, ki se dobi v vseh slov. knjigarnah. 717

Redka prilika. Šivalni stroji nabavljeni na dražbi po izjemnih cenah, Singer za družino 62 kron, zelo fin, modern in uporabljen za vsako delo kakor tudi za vezenje, s šestimi predalčki, ugrabljiva miza kron 160, druga vrsta bolj enostavna tudi za vezenje kron 100. Jamčijo se za tri leta. Via S. Caterina št. 7 na dvorišču. 593

Išče se dober mizaraki delavec za pohištvo. Ulica Ferriera 30, mizar Kurec. 592

Naš fotograf je Anton Jerkič, Trst, Via delle Poste 10. — GORICA, gosposka ulica 7. Izdelki odlikovani na vseh razstavah. — Le zaupno k njemu. 315

Šivalni stroj se proda za kron 40. Ulica Cologna 13, II. nad. 627

Kdor hoče kupiti gostilne, kavarne, prodajalnice likerjev in druga podjetja, najemščine hiš, dvorcev, v mestu in zunaj, naj se obrne s polnim zaupanjem na Hermana Kolaršič, Caffè Corso 9—11, 3—6. Telefon št. 825. 567

Gostilna in hiša oddaljena 20 minut od železnice z meblom, 1000 sežnjem, 1 vrt in zemljišče, 2 vodnjaka, krassen razgled na morje, se proda radi umaknitve po ugodni ceni kron 22.000, plačilo po pogodbi. Obrniti se na Kolaršiča, kavarina Corso. 568

Državni uradnik, jako resen značaj, se želi seznaniti s starejšo gospico ali vdovo brez otrok, v svrhu prirejanja skupnih izletov. V slučaju medsebojnega sporazumljenja zakon ni izključen. Samo resne ponudbe naj se pošljejo pod naslovom „Vzajemnost“ na ins. oddelek lista Edinost. 617

Posojilnica in hranilnica v Kopru vknjiž. zadruga z neomej. poroštvom vabi na:

glavno skupščino ki se vrši

dne 27. malega travna 1911 ob 10. uri predp. v posojilniški hiši šte. 787 v Kopru.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o reviziji.
4. Odobrenje računov; vporaba dobička.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Slučajnosti.

NAČELSTVO.

Posojilnica in hranilnica na Opčinah registrov. zadruga z neomejeno zavezo vabi na:

II. redni občni zbor kateri se vrši

dne 9. aprila 1911 ob 1. uri popoldne v prostorih „Kons. društva“.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Slučajnosti.
4. Revizijsko poročilo.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

NAČELSTVO.

V slučaju nezadostne udeležbe vrši se drugi občni zbor glasom § 35. zadrug. n. pravil pol ure kasneje.

Štev. 257.

Razglas.

Dne 17. aprila t. l. ob 1. uri pop. se bode oddalo na javni dražbi delo za zgradnjo novega občinskega vodnjaka v Lokvi.

Zidarska, kamnarska in kleparska dela so proračunjena na 8415 kron in 35 vin.

Zahtev se takoj pri dražbi 5% varščine in 8% varščine se obračuna pri I. obroku izplačanega dela.

Tozadevni načrt je na razpolago pri podpisnem.

ŽUPANSTVO V LOKVI

Župan: Anton Perhavec.

Zahvala.

Dne 12. t. m. mi je požar uničil moje poslopje in večino premičnega premoženja; c. kr. prlv. vzajemna zavarovalnica v Gradcu mi je škodo v mojo popolno zadovoljnost cenila in tudi odškodnino, akoravno nisem še zavarovalnino za to leto plačal, popolnoma brez vsakega odbitka po svojem zastopniku gosp. Leopold Peče v Gorici, via Caserma št. 7 plačala, zato se imenovani zavarov. zahvalujem in jo vsakemu toplo priporočam.

Cerovo gorenje, dne 28. marca 1911.

KUMAR JANEZ.

Izjava.

Podpisani Ivan Škilan po domače „Tubl“ iz sv. Ivana št. 1530 preklicujem in obžalujem žalitve izrečene, s tem, da sem dne 18/12/1910 v uradnih prostorih Svetoivanske posojilnice (sedaj Ljudske posojilnice in hranilnice v Trstu) gosp. S. Hanibala Škerlu očital sleparijo, kot neosnovano in neresnične, ter sprejema z zahvalo na znanje izjavo žaljenega, da mi za sedaj odpušča.

TRST, dne 30. marca 1911.

SCHILAN IVAN m. p.

Zaloga belega in črnega

vina

JOSIP PERTOT

Barkovlje - Trst. 592

Kine-Bioskop „Idria“

v Šklednju

V soboto 1. in v nedeljo 2. aprila

1) Pathe Journal. — 3) Tatovi v Pampasu, veliko dram. delo. — 3) Komičen prizor.

V ponedeljek dne 3. aprila

1) Sladki film. — 2) Mašinstova drama, senzacionalno delo. — 3) Za smeh.

V najem se oddajo bicikli

Zaloga dvokoles

in šivalnih strojev rabljenih po zelo nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzeria šte. 12

V. Osvaldella

Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. pop.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgálnica kave

TELEFON 1743.

Najboljmi vir za dobivanje pečene kave.

Zaloga olja, kisa in mila

z bogato izbero sveč vseh kakovosti

TRST - ulica dell' Istria 12 - TRST

Pošilja se po pošti in franko na dom.

Za obilen se priporoča **Francesco Biaggini.**

Umetni : fotografični

pri sv. Jakoba - TRST. ateljé pri sv. Jakoba - TRST.

ulica Rivo šte. 42 (pritližje)

213

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razgled, posnetke, notranjost lokalov, poročalske plošče za vsakovrstne spomenike itd. itd. .d.

Posebnost: Povečanje vsakotere fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročila in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel na svoj račun dobroznano gostilno

„PRI FRANCU“

v Trstu, ul. Giosue Carducci 33.

Za dobro pijačo, kuhinjo in postrežbo skrbi in se toplo priporoča

JAKOB ORTAR.

Jako zanimiv, zabaven in poučen LIST S SLIKAMI je

Ilustrov. tednik

ki izhaja vsak petek, ter stane četrtletno le 1 krono 80 stot.

Zahtevajte ga povsod! — Naročite ga in inserirajte v njem! Naslov: ILUSTROVANI TEDNIK, LJUBLJANA.

V žganjarni in sladničarni

vogal ul. Ghega

in trga vojašnice (blizu Nar. Doma in kavar. Fabris. Bogat izbor najboljih vin in likerjev prvih tovarn naše države. — Izvrstne slaščice.

CENE ZMERNE.

Arti Spumante, Refošk, zagrebški Polinkovao in Sokol. Posebne vrste: Ruse po najzmernejših cenah.

Slovenci! - Hrvati! - Srbi! - Čehi!

Odprla se je

v Trstu, ulica Giosue Carducci 9 nova elegantna

hrvatsko-slovenska

BRIVNICA

BRADIČ & TIŠLJAR.

Urejena je po najmodernejšem načinu. — Za točno postrežbo se jamči. 316

Zaloga tu- in inozem. vin, špirita likerjev in razprodaja na debele in drobno

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 8, Trst

(Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega šampanjca, peničih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, alivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko. Razprodaja od pol litra naprej. 263

Nova čevljarnica v Rojanu

Odprl sem v Rojanu, via Montorsino št. 15 novo čevljarnico, v kateri sprejemam vsakovrstna naročila po meri in popravke. — Podružnica v Šklednju (S. Pietro 45).

Za obilno podporo se toplo priporočam cenj. občinstvu udani

Avzugst Tavčer.